

การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นร่วมกับกระบวนการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติจริง
โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเกาะยาววิทยา และ
โรงเรียนอ่าวกะพ้อ อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา

DEVELOPING LOCAL LEARNING CONTENT WITH A COMMUNITY-BASED
PRACTICAL LEARNING PROCESS ON “KOH YAO RICE PLANTATIONS”
IN CAREER LEARNING SUBJECTS FOR MATTHAYOM 3 STUDENTS
OF KOH YAO WITTHAYA SCHOOL AND AOKAPOR SCHOOL,
KOH YAO DISTRICT, PHANGNGA PROVINCE

สมเกียรติ สัจจารักษ์^{1*}

Somkiat Sadjarak^{1*}

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, 21 ม.6 ต.รัษฎา อ.เมือง จ.ภูเก็ต 83000 ประเทศไทย¹
Phuket Rajabhat University, 21 Moo 6, Tambon Ratsada, Maung, Phuket 83000 Thailand¹

*Corresponding author E-mail: toldrak@hotmail.com

(Received: 7 Nov, 2023; Revised: 15 Aug, 2024; Accepted: 15 Aug, 2024)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาและประเมินความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น และ 2) เพื่อประเมินผลการใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นร่วมกับกระบวนการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติจริงโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนเกาะยาววิทยา จำนวน 30 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอ่าวกะพ้อ จำนวน 20 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ครูผู้สอน จำนวน 2 คน ประชาชนชาวบ้าน จำนวน 2 คน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย 1) สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว 2) แผนการจัดการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และ ค่า t-test for Dependent Samples

ผลการวิจัย พบว่า 1) สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว ประกอบด้วย แนวคิด และหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างเนื้อหา สื่อและแหล่งเรียนรู การวัดและประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ การประเมินความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ 2) ผลการใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น, กระบวนการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติจริงโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน, การทำนาข้าวเกาะยาว

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณະครุศาสตร์

ABSTRACT

The objectives of this research article were to: 1) develop and evaluate the appropriateness of learning content centered on “Koh Yao Rice Plantations”; and 2) investigate the results of using the local learning content with the community-based practical learning process on “Koh Yao Rice Plantations” in career learning subjects for Matthayom 3 students. The target groups of participants were thirty students from the Matthayom 3/2 class of Koh Yao Witthaya School and twenty students from Matthayom 3 class of Aokapor School who were studying in the first semester of the academic year 2023, two teachers from career learning subject, two local experts of Koh Yao rice plantations and one educational supervisor, selected by purposive sampling. Research tools were: 1) the local learning content with the community-based practical learning process on “Koh Yao Rice Plantations”, 2) lesson plans, 3) a pre-test and post-test on Koh Yao rice plantations, and 4) the satisfaction survey. Statistics used in data analysis included mean (μ), standard deviation (σ), and t-test for dependent sample values.

The results indicated that: 1) the local learning content on “Koh Yao Rice Plantations” consisted of concepts and principles, curriculum objectives, curriculum structure, course description, content structure, media and learning resources, measurement and evaluation, and lesson plans. As assessed by experts, the local learning content on “Koh Yao Rice Plantations” was appropriate for use at a high level; and 2) the results from using the local learning content on “Koh Yao Rice Plantations” showed higher academic achievement scores of Matthayom 3 students after learning with the local learning content on “Koh Yao Rice Plantations” at a significance level of 0.05. Additionally, students expressed high satisfaction towards the learning management using the local learning content on “Koh Yao Rice Plantations”, with satisfaction levels reported at the highest level.

KEYWORDS: Developing Local Learning Content, Community-based Practical Learning Process, Koh Yao Rice Plantation

บทนำ

สังคมไทยในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อิทธิพลของเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญ ทำให้ศิลปวัฒนธรรมของไทยอันมีเอกลักษณ์โดดเด่นและอยู่คู่ชาติไทยมาช้านานกำลังถูกกลดทอนลง และอาจสูญหายไปตามกาลเวลา มรดกทางวัฒนธรรมในแขนงต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโบราณสถาน โบราณวัตถุ วรรณกรรม ศิลปกรรม นาฏศิลป์ ดนตรี ไม่เว้นแม้แต่การดำเนินชีวิต ประเพณีต่าง ๆ รวมไปถึงค่านิยมของคนในชาติไทยถูกละเลยและมองข้ามความสำคัญ ทำให้มรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยได้รับผลกระทบ เยาวชนไม่ทราบถึงคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่น

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ได้กำหนดจุดหมายเพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 โดยใช้มาตรฐานเป็นข้อกำหนดคุณภาพของผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม โดยมีสาระการเรียนรู้เป็นตัวกำหนดองค์ความรู้ที่เป็นเนื้อหาสาระครอบคลุมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศที่ใช้ในปัจจุบันและมีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษาและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขบนพื้นฐานของความเป็นไทยและความเป็นสากล รวมทั้งมีความสามารถในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล (Ministry of Education, 2017)

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ประกอบด้วย สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว และสาระที่ 2 การอาชีพ โดยในการจัดการเรียนรู้นั้นจะมุ่งเน้นกระบวนการทำงาน และการจัดการอย่างเป็นระบบ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการออกแบบงานและการทำงานอย่างมีกลยุทธ์

โดยใช้กระบวนการเทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศ มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน รวมทั้งการสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การงานอาชีพและเทคโนโลยี มาใช้ในการทำงานและแก้ปัญหาทางอย่างมีหลักการ และเหตุผล เน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และพลังงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า ฝึกปฏิบัติจริง ศึกษาค้นคว้าจากประสบการณ์และการทำงานกลุ่ม คิดสร้างสรรค์ แข่งขันในสังคมไทยและสากลได้ บูรณาการความรู้ ทักษะ และมีคุณธรรม ตลอดจนเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดี ต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข ซึ่งสถานศึกษาจะต้องพัฒนา สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สอดคล้องกับสภาพบริบทและความต้องการของท้องถิ่นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ ให้แก่นักเรียน (Ministry of Education, 2017)

อำเภอเกาะยาวเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดพังงา พื้นที่ทั้งหมดของอำเภอเกาะยาวแบ่งออกเป็น 2 เกาะ คือ เกาะยาวน้อย ซึ่งเป็นที่ตั้งของตัวอำเภอ และเกาะยาวใหญ่ ประชาชนของอำเภอเกาะยาวร้อยละ 98 นับถือศาสนาอิสลาม ประชาชนมีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย อาชีพหลักของชาวเกาะยาวคือการทำนาและการทำประมง ซึ่งยังคงมีให้เห็นอยู่ในปัจจุบัน ส่งผลให้อำเภอเกาะยาวมีความอุดมสมบูรณ์ ทั้งทรัพยากรธรรมชาติและวิถีชีวิตของผู้คน มีสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นเกาะแก่งและชายหาดสวยงามมากมาย สถานที่พักประเภทโรงแรมและรีสอร์ทเกิดขึ้นมากมายในช่วง 10 ปี อย่างไรก็ตาม แม้วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของคนเกาะยาวในปัจจุบันจะเปลี่ยนแปลงไปบ้างแล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีชาวเกาะยาวบางกลุ่มที่ยังคงสืบทอดวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบดั้งเดิมอยู่ด้วยการทำนาปลูกข้าว ปัจจุบันการทำนาข้าวของชาวเกาะยาวอยู่บนเกาะยาวน้อย มีพื้นที่แปลงนารวมกันประมาณ 800 ไร่ เฉลี่ยคนละ 3-4 ไร่ ซึ่งเป็นผืนนาแปลงสุดท้ายในอำเภอเกาะยาว รูปแบบการทำนาข้าวเปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างมาก ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพภูมิอากาศและความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี เช่น การใช้

รถในการไถนาและเก็บเกี่ยวข้าวแทนการใช้แรงงานคนและสัตว์ ปรับเปลี่ยนระยะเวลาในการปลูกข้าวให้สั้นลง จากระยะเวลา 6 เดือน เหลือเพียง 3 เดือน ทั้งนี้เนื่องจากในอดีตมีน้ำอุทกสมบูรณ มีคลองส่งน้ำเข้าแปลงนา แต่ปัจจุบันการทำนาข้าวอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ซึ่งจะเป็นช่วงเดือนมิถุนายน-เดือนสิงหาคม เมื่อสิ้นสุดฤดูฝนจึงสามารถเก็บเกี่ยวข้าวได้พอดี พันธุ์ข้าวที่ปลูกปรับเปลี่ยนมาปลูกข้าวเบา (ข้าว 3 เดือน) แทนข้าวหนัก (ข้าว 6 เดือน) ได้แก่ พันธุ์ข้าว กข21 กข43 กข87 กข79 ข้าวหอมมะลิดำหนองคาย ข้าวหอมมะลิแดง ข้าวทับทิมชุมแพ ข้าวปทุมธานี ข้าวไรซ์เบอร์รี่ เป็นต้น (Koh Yao Noi Ecotourism Group, 2023)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การทำนาข้าวเกะยาวในปัจจุบันยังคงมีการสืบทอดกันอยู่ ถึงแม้จะมีการปรับเปลี่ยนไปบ้างก็เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพภูมิอากาศและความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งการทำนาข้าวของชาวเกะยาวนอกจากจะเป็นการสืบทอดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นให้คงอยู่แล้วยังช่วยส่งเสริม สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอำเภอเกะยาวให้มีชื่อเสียงเพิ่มขึ้นอีกด้วย อย่างไรก็ตามวิถีชีวิตที่ดั้งเดิมเหล่านี้ที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่นก็ยังไม่ปรากฏเป็นหลักสูตรหรือรายวิชาใด ๆ ให้นักเรียนได้เรียนรู้ เพื่อความเข้าใจความเป็นมาและความสำคัญ อนุรักษ์ สืบทอด และเห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม คือการนำมาจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนผ่านกระบวนการจัดการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว โดยจัดทำเป็นรายวิชาในสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้

การงานอาชีพ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่ 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว (Ministry of Education, 2017) เพื่อจัดการเรียนรู้ให้นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว อันจะเป็นการส่งเสริมความตระหนักรู้วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์และสืบทอดต่อไป

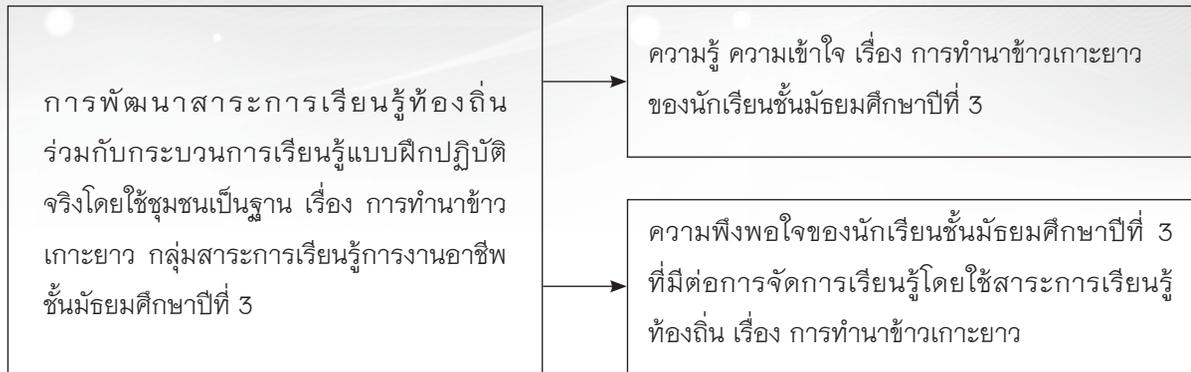
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและประเมินความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นร่วมกับกระบวนการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติจริงโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อประเมินผลการใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นร่วมกับกระบวนการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติจริงโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ร่วมกับกระบวนการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติจริงโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง การทำนาข้าว เกษะยาว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1. กลุ่มเป้าหมาย

1.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน เกษะยาววิทยา และโรงเรียนอ่าวกะพ้อ อำเภอเกษะยาว จังหวัดพังงา โรงเรียนละ 5 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.2 ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเกษะยาววิทยา และโรงเรียนอ่าวกะพ้อ โรงเรียนละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน

1.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเกษะยาววิทยา และโรงเรียนอ่าวกะพ้อ โรงเรียนละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน

1.4 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนเกษะยาววิทยา และโรงเรียนอ่าวกะพ้อ โรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 2 คน

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเกษะยาววิทยา และโรงเรียนอ่าวกะพ้อ โรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยระยะที่ 1 ประกอบด้วย

2.1 แนวคำถามในการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาของการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าว เกษะยาว

2.2 แบบวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นแบบบันทึกผลการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่นำมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

2.3 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าว เกษะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 แนวคำถามในการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาของการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง การทำนาข้าว เกษะยาว มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร และตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแนวคำถามในการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาความคิดเห็น

2) สร้างแนวคำถามในการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาของการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าว เกษะยาว จำนวน 15 ข้อ

3) นำแนวคำถามในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน จำนวน 5 คน พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแนวคำถามแต่ละข้อ

4) นำผลการตรวจพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ มาพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-objective Congruence: IOC) โดยพิจารณาตัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และได้แนวคำถามในการสัมภาษณ์ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จำนวน 10 ข้อ เพื่อใช้เป็นแนวคำถามในการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

3.2 สารการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีขั้นตอนในการพัฒนา ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร และตำราที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสารการเรียนรู้ท้องถิ่น

2) กำหนดองค์ประกอบที่สำคัญของสารการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ แนวการจัดการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3) นำข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาของการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสารการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากร่างสารการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามองค์ประกอบที่สำคัญที่ได้กำหนดไว้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ดังนี้

4.1 แนวคำถามในการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาของการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสารการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ผู้วิจัยลงพื้นที่สนทนาพูดคุยกับนักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเกาะยาววิทยา และโรงเรียนอ่าวกะพ้อ ถึงสภาพปัญหาของการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสารการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว ในช่วงระหว่างวันที่ 10-14 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2566

2) บันทึกความคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ลงในแบบบันทึก

4.2 แบบวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นแบบบันทึกผลการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่นำมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย แนวทางการพัฒนาสารการเรียนรู้ท้องถิ่น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กรอบสารการเรียนรู้ท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ประวัติความเป็นมาของการทำนาข้าวเกาะยาว และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

2) วิเคราะห์และสรุปผลลงในแบบวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายงานผลข้อมูลโดยการบรรยายสรุปเป็นความเรียง

ระยะที่ 2 การประเมินความเหมาะสมของสารการเรียนรู้ท้องถิ่นร่วมกับกระบวนการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติจริงโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย คีษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง จำนวน 1 คน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ โรงเรียนเกาะยาววิทยา จำนวน 1 คน โรงเรียนอ่าวกะพ้อ จำนวน 1 คน และปราชญ์ชาวบ้าน ด้านการทำนาข้าวเกาะยาว จากชมรมท่องเที่ยว เกาะยาวน้อย อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยระยะที่ 2 ประกอบด้วยแบบประเมินความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 แบบประเมินความเหมาะสมของสาระ การเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีขั้นตอนในการสร้างและ หาคุณภาพดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความเหมาะสมของสาระ การเรียนรู้ท้องถิ่น เพื่อกำหนดหัวข้อการประเมิน

2) สร้างแบบประเมินความเหมาะสม ของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ของ Likert (Srisa-ard, 2019) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 13 ข้อ กำหนดเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสม คือ ถ้าข้อใดมีค่าเฉลี่ยของคะแนน ≥ 2.50 ถือว่ามีความเหมาะสม ไม่ต้องปรับปรุงแก้ไข และข้อใดมีค่าเฉลี่ยของคะแนน ≤ 2.50 ถือว่า ไม่เหมาะสม ต้องปรับปรุงแก้ไข

3) นำแบบประเมินความเหมาะสมของ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตร และการสอน จำนวน 5 คน พิจารณาความเหมาะสม โดยผลการประเมินความเหมาะสมของแบบประเมิน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 13 ข้อ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.00 – 4.20 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทุกข้อ นอกจากนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะเพิ่มเติมให้ปรับแก้รายการ ประเมินบางข้อให้กระชับมากขึ้น

4) ปรับแก้แบบประเมินความเหมาะสม ของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าว เกาะยาว ตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินอีกครั้งหนึ่ง

5) นำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม จำนวน 5 คน ประเมินความเหมาะสม ระหว่างวันที่ 17 – 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 โดยกำหนดเกณฑ์ การพิจารณาความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว คือ ถ้ามีค่าเฉลี่ยของคะแนน ≥ 3.50 ถือว่ามีความเหมาะสม ไม่ต้องปรับปรุงแก้ไข และ หากมีค่าเฉลี่ยของคะแนน ≤ 3.50 ถือว่าไม่เหมาะสม ต้องปรับปรุงแก้ไข โดยผลการประเมินสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้

6) ปรับปรุงแก้ไขสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ดังนี้

4.1 แบบประเมินความเหมาะสมของสาระ การเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสืออนุเคราะห์เป็น ผู้ทรงคุณวุฒิจากคณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏภูเก็ต ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย คีษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พังงา ภูเก็ต ระนอง จำนวน 1 คน ครูผู้สอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพ จำนวน 2 คน และปราชญ์ ชาวบ้านด้านการทำนาข้าวเกาะยาว จำนวน 2 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว

2) ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว ระหว่างวันที่ 17-26 พฤษภาคม พ.ศ. 2566

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายงานผลข้อมูลโดยการบรรยายสรุปเป็นความเรียง

ระยะที่ 3 การประเมินผลการใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นร่วมกับกระบวนการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติจริง โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1. กลุ่มเป้าหมาย

1.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนเกะยาววิทยา จำนวน 30 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอ่าวกะพ้อ จำนวน 20 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 รวมทั้งสิ้น 50 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.2 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนเกะยาววิทยา และโรงเรียนอ่าวกะพ้อ โรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 2 คน

1.3 ประชาชนชาวบ้านด้านการทำนาข้าวเกะยาว อำเภอเกะยาว จังหวัดพังงา จำนวน 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 7 แผน โดยใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง

2.2 แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 ข้อ

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 ข้อ

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาคำอธิบายรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามรูปแบบแผนการสอนที่ทางโรงเรียนกำหนดร่วมกับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และประชาชนชาวบ้านด้านการทำนาข้าวเกะยาว จำนวน 7 แผน โดยใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง

3) นำแผนการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เสนอผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตร และการสอนประเมินความเหมาะสม โดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ของ Likert (Srisa-ard, 2019) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 10 ข้อ กำหนดเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสม คือ ข้อใดมีค่าเฉลี่ยของคะแนน ≥ 2.50 ถือว่ามีความเหมาะสม ไม่ต้องปรับปรุงแก้ไข และข้อใดมีค่าเฉลี่ยของคะแนน ≤ 2.50 ถือว่าไม่เหมาะสม ต้องปรับปรุงแก้ไข โดยผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.20 - 5.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทุกข้อ

4) จัดพิมพ์เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้จัดการเรียนรู้

3.2 แบบทดสอบ เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2) สร้างแบบทดสอบ เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว ร่วมกับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และประชาชนชาวบ้านด้านการทำนาข้าวเกะยาว จำนวน 30 ข้อ โดยเป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

3) นำแบบทดสอบ เรื่อง การทำนาข้าว เกษะยาว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 คน พิจารณาความสอดคล้อง (Index of Item-objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อสอบกับ จุดประสงค์การเรียนรู้

4) เลือกข้อทดสอบที่มีค่าความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป เพื่อใช้เป็นข้อสอบ เรื่อง การทำนาข้าว เกษะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

5) นำข้อสอบ เรื่อง การทำนาข้าว เกษะยาว ไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจ จำแนก (r) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน บ้านพรุใน อำเภอเกษะยาว จังหวัดพังงา จำนวน 30 คน แล้วนำข้อสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยกำหนดค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.27 – 0.67 พร้อมทั้งดำเนินการคัดเลือกข้อสอบ ที่ผ่านเกณฑ์ ให้เหลือจำนวน 20 ข้อ

6) นำข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์แล้ว จำนวน 20 ข้อ ไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านพรุใน อำเภอเกษะยาว จังหวัดพังงา จำนวน 30 คน แล้วนำ ข้อสอบมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีของ Kuder-Richardson Method: KR-21 (Srisa-ard, 2019) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ทั้งฉบับเท่ากับ 0.89

7) จัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบก่อนและ หลังเรียน เรื่อง การทำนาข้าว เกษะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าว เกษะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีขั้นตอนในการสร้างและหาคูณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าว เกษะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2) สร้างข้อคำถามความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าว เกษะยาว ร่วมกับครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และปราชญ์ชาวบ้าน

ด้านการทำนาข้าว เกษะยาว แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ของ Likert (Srisa-ard, 2019) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 15 ข้อ

3) นำแบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สาระ การเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าว เกษะยาว เสนอผู้ทรง คุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้พิจารณา ความสอดคล้อง (Index of Item-objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้อง ของความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิในข้อใดมีค่ามากกว่า หรือเท่ากับ 0.60 ถือว่ามีค่าความสอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้ แต่ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องตามความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิในข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.60 ถือว่า ไม่มีความสอดคล้อง ผู้วิจัยจะต้องดำเนินการปรับปรุง ตามข้อเสนอนะของของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยได้ข้อคำถาม ที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 10 ข้อ

4) นำแบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สาระ การเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าว เกษะยาว ไปหาค่า ความเชื่อมั่นกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน บ้านพรุใน อำเภอเกษะยาว จังหวัดพังงา จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) (Srisa-ard, 2019) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.84

5) จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามความ พึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าว เกษะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าว เกษะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไปจัดการเรียนรู้กับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนเกษะยาว วิทยา จำนวน 30 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอ่าวกะพ้อ จำนวน 20 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โดยใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้

ทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test for Dependent Samples รายงานผลข้อมูลโดยการบรรยายสรุปเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

1. พัฒนาและประเมินความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นร่วมกับกระบวนการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติจริงโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นร่วมกับกระบวนการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติจริงโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1.1.1 แนวคิดและหลักการ: เป็นสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่เน้นการจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนลงมือปฏิบัติร่วมกับปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการทำนาข้าวเกะยาว ทักษะ กระบวนการทำงาน และเจตคติที่ดีต่ออาชีพและเห็นคุณค่าของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น

1.1.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร: เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำนาข้าวของชาวเกะยาว มีทักษะปฏิบัติการทำนาข้าว มีนิสัยรักการทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เห็นคุณค่าและความสำคัญของอาชีพการทำนาข้าวของคนในท้องถิ่น

1.1.3 โครงสร้างของหลักสูตร: เป็นสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สาระที่ 4 การอาชีพ ที่สอดคล้องกับบริบทและจุดเน้นของสถานศึกษา โดยใช้เวลาเรียนทั้งสิ้น 20 ชั่วโมงต่อภาคเรียน

1.1.4 คำอธิบายรายวิชา: ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ ตัดสินใจแก้ปัญหาในการทำงานได้อย่างสมเหตุสมผล มีจิตสำนึกในการทำงาน ใช้ทรัพยากรในการทำงานอย่างประหยัด คำนึงค่าเหมาะสม และสามารถรักษา

สิ่งแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิต ครอบคลุมและท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความเข้าใจและทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

1.1.5 โครงสร้างเนื้อหา: แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 หน่วย หน่วยที่ 1 ประวัติความเป็นมาของการทำนาข้าวเกะยาว (2 ชั่วโมง) หน่วยที่ 2 การเพาะกล้า การไถนา และการปลูกข้าว (8 ชั่วโมง) หน่วยที่ 3 การกำจัดวัชพืชและแมลงศัตรูข้าว (3 ชั่วโมง) หน่วยที่ 4 การดูแลรักษาต้นข้าว (3 ชั่วโมง) และหน่วยที่ 5 การเก็บเกี่ยว และการเก็บรักษาข้าว (4 ชั่วโมง)

1.1.6 สื่อและแหล่งเรียนรู้: สื่อประเภทของจริง ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ในการทำนา เมล็ดข้าวต้นข้าว มูลสัตว์ สื่อประเภทสถานที่จริง ได้แก่ แปลงนาข้าว แปลงเพาะกล้า สื่อประเภทบุคคล ได้แก่ ปราชญ์ชาวบ้าน ด้านการทำนาข้าวเกะยาว เกษตรอำเภอเกะยาว

1.1.7 การวัดและประเมินผล: เน้นการประเมินผลตามสภาพจริง ใช้การทดสอบเพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจพื้นฐานของนักเรียน สังเกตทักษะและกระบวนการปฏิบัติงานในแปลงนาข้าว พร้อมทั้งสอบถามพูดคุยกับนักเรียน

1.1.8 แผนการจัดการเรียนรู้: แผนการจัดการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 7 แผน 20 ชั่วโมง แผนที่ 1 เป็นแผนการทดสอบก่อนเรียน และแผนที่ 7 เป็นแผนการทดสอบหลังเรียน ส่วนแผนที่ 2-6 นักเรียนเรียนรู้อยู่ในชุมชนและในแปลงนาข้าว เป็นการจัดการเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนและปราชญ์ชาวบ้าน เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง นักเรียนได้สอบถามพูดคุยกับชาวบ้านเกี่ยวกับประวัติการทำนาข้าวเกะยาว ลงมือเพาะกล้า ปลูกข้าว ดูแลรักษาต้นข้าวด้วยการกำจัดวัชพืชและแมลงต่าง ๆ ใส่มูลสัตว์บำรุงต้นข้าว รวมทั้งการทำหุ่นไล่กา ไถนกล้า และเก็บเกี่ยวข้าว

1.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นร่วมกับกระบวนการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติจริงโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การประเมินความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ (N=5)

ที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย (μ)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (σ)	แปลผล
ส่วนที่ 1 ส่วนนำ				
1.	มีความเป็นมาของการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	4.20	0.45	มาก
2.	มีขั้นตอนของการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	4.60	0.55	มากที่สุด
3.	มีสาระครอบคลุมการดำเนินการแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน	4.00	0.00	มาก
ส่วนที่ 2 เป้าหมาย				
4.	เป้าหมายแสดงให้เห็นทิศทางการพัฒนาการศึกษาของท้องถิ่นที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)	4.40	0.55	มาก
5.	เป้าหมายแสดงให้เห็นทิศทางการพัฒนาการศึกษาของท้องถิ่นที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	4.20	0.84	มาก
6.	เป้าหมายมีการระบุถึงความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะที่ต้องการพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน	4.00	0.00	มาก
7.	เป้าหมายที่กำหนดมีความเป็นไปได้ในการนำสู่การปฏิบัติจริง	4.60	0.55	มากที่สุด
ส่วนที่ 3 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น				
8.	มีหัวข้อเรื่อง ขอบเขตเนื้อหา และประเด็นสำคัญที่ผู้เรียนควรเรียนรู้	4.40	0.55	มาก
9.	มีการอธิบายในแต่ละประเด็นพอสังเขป	4.00	0.00	มาก
10.	มีการเสนอแนะแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้	4.40	0.89	มาก
ส่วนที่ 4 การประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับท้องถิ่น				
11.	มีแนวทางในการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียดเพียงพอที่จะให้หน่วยงานทุกระดับดำเนินการต่อได้	4.40	0.55	มาก
12.	มีการระบุกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินที่สอดคล้องและเหมาะสมกับเป้าหมายแต่ละข้อ	4.60	0.55	มากที่สุด
13.	มีวิธีการวัดและประเมินที่หลากหลายในแต่ละเป้าหมาย	4.20	0.84	มาก
เฉลี่ย		4.31	0.49	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว โดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า ในภาพรวม สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.49$) ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่วางไว้ คือ $\mu = 3.50$, $\sigma = 1.00$

2. การประเมินผลการใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นร่วมกับกระบวนการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติจริง โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการทดสอบก่อนและหลังเรียนโดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นร่วมกับกระบวนการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติ

จริงโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการทดสอบก่อนและหลังเรียนโดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน (n)	ค่าเฉลี่ย (μ)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	t-test
ก่อนเรียน	50	8.98	1.74	40.85*
หลังเรียน	50	16.34	1.15	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 สามารถอธิบายได้ว่า หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว นักเรียนมีความรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า t เท่ากับ 40.85

2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย (μ)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	แปลผล
ด้านเนื้อหา				
1.	เนื้อหาในสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับท้องถิ่น	4.92	0.82	มากที่สุด
2.	เนื้อหาในสาระการเรียนรู้เรียงตามลำดับขั้นตอน	4.80	0.82	มากที่สุด
3.	เนื้อหาในสาระการเรียนรู้นำไปใช้ประโยชน์ได้จริง	4.90	0.82	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.87	0.82	มากที่สุด
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้				
4.	การเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น	4.68	0.73	มากที่สุด
5.	การเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงช่วยให้ผู้เรียนจดจำความรู้ได้นาน	4.76	0.73	มากที่สุด
6.	การเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติงาน	4.58	0.74	มากที่สุด
7.	กิจกรรมการเรียนรู้มีการสอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน	4.56	0.74	มากที่สุด
8.	กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอ	4.72	0.73	มากที่สุด
9.	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานและเรียนรู้ร่วมกัน	4.90	0.82	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.70	0.75	มากที่สุด

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย (μ)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (σ)	แปลผล
ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ				
10.	ได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ ทำให้เข้าใจวิถีชีวิตของคนในชุมชนมากยิ่งขึ้น	4.92	0.85	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.92	0.85	มากที่สุด
	เฉลี่ยรวม	4.83	0.81	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 การสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า โดยรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.83, \sigma = 0.81$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในแต่ละด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ($\mu = 4.92, \sigma = 0.85$) รองลงมา คือ ด้านเนื้อหา ($\mu = 4.87, \sigma = 0.82$) และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\mu = 4.70, \sigma = 0.75$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาและประเมินความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นร่วมกับกระบวนการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติจริงโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีดังนี้

1.1 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นร่วมกับกระบวนการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติจริงโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย แนวคิดและหลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างเนื้อหา สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 ผลการประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. การประเมินผลการใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว อยู่ในระดับมากที่สุด

การอภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นร่วมกับกระบวนการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติจริงโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนเกะยาววิทยา และโรงเรียนอ่าวทะโพ จังหวัดพังงา มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปรายผล ดังนี้

1. การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นร่วมกับกระบวนการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติจริงโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว ก่อนการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวทางการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ทฤษฎีการเรียนรู้ ประวัติความเป็นมาของการทำนาข้าวเกะยาว งานวิจัยที่

เกี่ยวข้องในส่วนมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ พบว่า มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว ที่ผู้วิจัยได้พัฒนา ขึ้นมาเป็นรายวิชาใหม่ดังกล่าว จากการสัมภาษณ์ ปรากฏชาวบ้าน นักเรียน ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน (Local Wisdoms, Students, Teachers, School Administrators, School Board, Parents, Personal Communication, 12 May 2023) พบว่า โรงเรียนในอำเภอเกะยาว ยังไม่มีสาระ การเรียนรู้เรื่องการทำนาข้าวให้นักเรียนได้เรียนรู้ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำนาข้าวของคนใน ท้องถิ่นตนเอง มีทักษะปฏิบัติการทำนาข้าว มีนิสัย รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และเห็นคุณค่า ความสำคัญของอาชีพการทำนาข้าวของคนในท้องถิ่น ตามมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) (Ministry of Education, 2017) ซึ่งการศึกษาข้อมูลพื้นฐานนั้นช่วยให้ผู้วิจัย สามารถพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม และตรงประเด็นกับความต้องการของครูผู้สอนและ ผู้เรียนในท้องถิ่นนั้น ๆ ดังที่ลลิตทิพ อาจอินทร์ (Art-in, 2018) กล่าวว่า การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเป็นขั้นตอนแรก ของกระบวนการสร้างหรือการพัฒนาหลักสูตรที่มีความ สำคัญอย่างยิ่ง เพราะข้อมูลที่ได้จะนำไปสู่การกำหนด องค์ประกอบของหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรนั้น ๆ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของมารุต พัฒผล (Patphol, 2024) ที่กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรควรมี ข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการวิเคราะห์สิ่งกำหนดหลักสูตร มาสนับสนุนการกำหนดเป้าประสงค์ของหลักสูตร การกำหนดเนื้อหาสาระ การจัดการเรียนรู้และการประเมินผล นอกจากนี้ยังต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการ พัฒนาหลักสูตรที่มีความรู้และประสบการณ์สอดคล้อง กับหลักสูตรที่จะสร้าง เพื่อให้หลักสูตรมีความถูกต้อง ตามหลักวิชาการและสามารถตอบสนองความต้องการ ของกลุ่มเป้าหมาย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิณทกานต์ นิมมานุทย์ (Nimmanut, 2022) ที่ได้ดำเนิน

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอำเภอบางคนที จังหวัด สมุทรสงคราม โดยผลการวิจัย พบว่า นักเรียนและ ผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและต้องการให้พัฒนา หลักสูตรรายวิชาท้องถิ่น โดยเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้และ ปฏิบัติจริงจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของจินตนา พุ่มไสว (Pumsawai, 2021) ที่ดำเนินการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาด้วยแหล่ง เรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองจันทร์ ประกอบด้วย 1) ชั้นตระหนัก สำนึกท้องถิ่นตนเอง 2) ชั้นรวบรวมแหล่ง เรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น 3) ชั้นวางแผนการจัดการศึกษา ด้วยแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) ชั้นทำตามแผนที่ กำหนด และ 5) ชั้นประเมินผลและประยุกต์ใช้

2. การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นร่วมกับ กระบวนการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติจริงโดยใช้ชุมชน เป็นฐาน เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว เพื่อนำไปจัด การเรียนรู้ให้แก่เด็กนักเรียนนั้น ผู้วิจัยจัดทำเป็นรายวิชาใหม่ ที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยสาระการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย แนวคิดและ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตร คำอธิบาย รายวิชา โครงสร้างเนื้อหา สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัด และประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้ นำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาหลักสูตร จำนวน 5 คน พิจารณาความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว ซึ่งประกอบด้วย ส่วนนำ เป้าหมาย สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น และการประเมินคุณภาพ ผู้เรียนระดับท้องถิ่น ซึ่งพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว มีขั้นตอนของการจัดทำสาระ การเรียนรู้ท้องถิ่น เป้าหมายที่กำหนดมีความเป็นไปได้ ในการนำสู่การปฏิบัติจริง และมีกระบวนเป้าหมาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์ การประเมินที่สอดคล้องและเหมาะสมกับเป้าหมาย แต่ละข้อ ซึ่งผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อ อื่น ๆ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ในการพัฒนา

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับการทำนาข้าวเกาะยาว การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และความสนใจของผู้เรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในท้องถิ่น อีกทั้งหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยผู้วิจัยได้ทำการวิพากษ์ร่วมกับปราชญ์ชาวบ้านด้านการทำนาข้าวเกาะยาว เกษตรอำเภอเกาะยาว ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในด้านการทำนาข้าวเกาะยาว และการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และได้ทำการทดสอบก่อนใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเพื่อจะได้ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว มากน้อยเพียงใด และมีความสนใจและตระหนักรู้เกี่ยวกับวิถีของคนในท้องถิ่นตนเองหรือไม่ ผู้วิจัยได้ทำการแก้ไขให้หน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนและระยะเวลาในการเรียน โดยได้นำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงและแก้ไขให้มีความสอดคล้องกับประสบการณ์ของผู้เรียนอีกด้วย โดยในการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาวในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำกระบวนการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติจริงมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) และในการจัดการเรียนรู้จะมีปราชญ์ชาวบ้านด้านการทำนาข้าวเกาะยาวร่วมจัดการเรียนรู้กับครูผู้สอน ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education, 2017) กล่าวถึง การใช้หลักสูตรท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ว่า ชุมชนเป็นภูมิปัญญาเบื้องต้นและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนซึ่งเป็นสมาชิก ส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้จากท้องถิ่นของตน เป็นการเชื่อมโยงระหว่างการเรียนกับชีวิตจริงและการทำงาน รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรักและความผูกพันกับท้องถิ่นของตน มีการส่งเสริมให้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมความเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพของสังคมในด้านศีลธรรม จริยธรรม การดำรงไว้ซึ่งสังคมประชาธิปไตย

การร่วมรักษาลิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดศรัทธาเชื่อมั่น ภูมิใจในภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ชุมชน และชาติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิณฑกานต์ นิมนานุทย์ (Nimmanut, 2022) ที่ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรท้องถิ่น ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการวัดประเมินผล คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา และแผนการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของจาริณี ดันไฮ (Thonhai, 2021) ที่ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง ดุจดินแดนแห่งความฝัน ณ จันทบูร เพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านตาเลียว จังหวัดจันทบุรี โดยผลการวิจัยพบว่า สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยบทนำ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างรายวิชา/อัตราเวลาเรียน คำอธิบายรายวิชา กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และการวัด/ประเมินผล

3. การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นร่วมกับกระบวนการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติจริงโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว ขั้นตอนการนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปใช้จัดการเรียนรู้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนเกาะยาววิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง จำนวน 30 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอ่าวกะพ้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา จำนวน 20 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 20 ชั่วโมง พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ จำนวน 2 คน และปราชญ์ชาวบ้านด้านการทำนาข้าวเกาะยาว จำนวน 3 คน เป็นผู้จัดการเรียนรู้ นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงในทุกหน่วยการเรียนรู้ก่อนจัดการเรียนรู้โดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ดำเนินการทดสอบเพื่อประเมินความรู้พื้นฐาน เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาวของนักเรียน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

มีคะแนนเฉลี่ย เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว เท่ากับ 8.98 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 44.90 และหลังจัดการเรียนรู้ดำเนินการทดสอบหลังเรียน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยการทดสอบหลังเรียน เท่ากับ 16.34 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.70 และจากการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว พบว่า คะแนนเฉลี่ยการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในแต่ละด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ รองลงมา คือ ด้านเนื้อหา และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ตามลำดับ

ผู้วิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมงผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้เรียนรู้จากสื่อที่เป็นวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ และสถานที่จริง มีครูผู้สอนและปราชญ์ชาวบ้าน ด้านการทำนาข้าวเกาะยาว คอยให้ความรู้ และแนะนำขั้นตอนต่าง ๆ ในการทำนาข้าวอย่างชัดเจน ในระหว่างที่นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงในแปลงนาข้าว ทำให้รู้สึกสนุกสนาน มีความพึงพอใจทั้งในด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับด้านเนื้อหาและด้านกิจกรรมการเรียนรู้ เช่นที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเกาะยาววิทยา (Students, Personal Communication, 20 September 2023) กล่าวว่า “อยากให้มีการเรียนการสอนในวิชาที่เกี่ยวกับอาชีพ เช่น งานเกษตร หรือการทำอาหารแบบให้นักเรียนได้ทำจริง ๆ มันทำให้เข้าใจบทเรียนได้ง่าย อยากให้มีวิชานี้ทุกเทอมเลย” ดังที่ วณิดา ศรีสุข (Srisuk, 2017) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ต้องมีการวางแผนร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน เพื่อบริณาการเข้ากับชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งมุ่งให้

นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริงในชุมชนที่จะส่งผลกระทบต่อประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ จัดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับสมาชิกในชุมชน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐธิดา ดวงแก้ว (Dungkeaw, 2022) ที่ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 โดยผลการศึกษาพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นช่วยพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนให้สูงขึ้นในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปานทิพย์ เกษสมบูรณ์ (Ketsomboon, 2022) ที่ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการทำขนมไทยในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดสุพรรณบุรี โดยผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทักษะการทำขนมไทยในท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับดี

4. การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นร่วมกับกระบวนการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติจริงโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว ในขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไขสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาว ผู้วิจัยได้ร่วมพูดคุยกับครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และปราชญ์ชาวบ้าน ด้านการทำนาข้าวเกาะยาว ถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกาะยาวที่พัฒนาขึ้น พบว่า ปัญหาที่ทำให้การจัดการเรียนรู้ไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดคือ ปัญหาฝนทิ้งช่วงหลังจากไถเสร็จจลันแล้ว ทำให้ไม่สามารถไถคราดและนำต้นกล้าที่เพาะไว้มาปักดำได้ ซึ่งโดยปกติต้นกล้าที่เพาะไว้สำหรับนำไปปักดำจะมีอายุประมาณ 20-25 วัน เมื่อเกิดปัญหาฝนทิ้งช่วง ทำให้ต้องรอน้ำฝน และต้องเพาะต้นกล้าใหม่อีกครั้ง การจัดการเรียนรู้ในช่วงฝนทิ้งช่วงที่ทางครูผู้สอนดำเนินการคือ เชิญปราชญ์ชาวบ้านด้านการทำนาข้าวเกาะยาวมาเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับการทำนาของชาวเกาะยาวในอดีต ให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องการดูแลรักษาต้นข้าว ศัตรูของต้นข้าว พันธุ์ข้าวต่าง ๆ

เป็นต้น ซึ่งระยะเวลาที่ฝนทิ้งช่วงประมาณ 7 - 10 วัน ทำให้เวลาในการจัดการเรียนรู้ไม่ตรงกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ดังที่ สิทธิพล อาจอินทร์ (Art-in, 2018) กล่าวว่า หลังจากที่น่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้และมีการประเมินผลการใช้หลักสูตร หากพบปัญหาหรือข้อบกพร่องใด ๆ ก็มักจะทำการแก้ไข เพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล และสอดคล้องกับแนวคิดของมารุต พัฒผล (Patphol, 2024) ที่กล่าวว่า การสอบทานคุณภาพหลักสูตรและปรับปรุงแก้ไข หมายถึงการตรวจสอบคุณภาพของเอกสารหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญและนำไปทดลองใช้นำร่อง เพื่อให้มั่นใจว่าหลักสูตรจะสามารถนำไปใช้จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การสอบทานหลักสูตรเป็นกระบวนการสำคัญที่ขาดไม่ได้สำหรับการพัฒนาหลักสูตร เนื่องจากเป็นการยืนยันในเบื้องต้นว่าการนำหลักสูตรไปใช้จริงจะประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับผลการวิจัยของอัมพร วรระชนะ (Wanchana, 2022) ที่ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ท่อใบบัวฉัตรพืช กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า หลังดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ผู้วิจัยได้มีการปรับปรุงหลักสูตรในด้านระยะเวลา กิจกรรม และเนื้อหาให้เหมาะสม และสอดคล้องกับผลการวิจัยของนาถยา แก้วเมฆ (Kaewmek, 2021) ที่ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรประเพณีและวัฒนธรรมไทย ทรงดำ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี โดยผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น ควรปรับเรื่องระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมากขึ้น ให้เหมาะสมกับเนื้อหา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาวไปจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับปราชญ์ชาวบ้าน ด้านการทำนาข้าวและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินการไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ และเกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้

2. ในการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การทำนาข้าว หากอาศัยน้ำฝนในการทำนา อาจเจอปัญหาฝนทิ้งช่วง ส่งผลให้ต้นข้าวที่กำลังเจริญเติบโตเสียหายได้ ทางโรงเรียนควรมีการเตรียมแหล่งน้ำสำรองไว้ล่วงหน้า

3. โรงเรียนควรเลือกพันธุ์ข้าวสำหรับปลูกให้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศของท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น อำเภอเกะยาว สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับเนื้อหาอื่น ๆ เช่น การทำปลาจิ้งฉ้าง เกะยาว ซึ่งเป็นสินค้าที่มีชื่อเสียงของเกะยาวและสร้างอาชีพให้แก่คนในชุมชน เป็นต้น

2. ควรมีการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว หรือสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นอื่น ๆ ร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning) หรือการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning)

3. โรงเรียนต่าง ๆ อาจนำขั้นตอนการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำนาข้าวเกะยาว ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพในเรื่องอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพความต้องการและบริบทของท้องถิ่น เช่น การปลูกผักสวนครัว การปลูกไม้ดอกไม่ประดับ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- Art-in, S. (2018). *Curriculum development*. Khon Kaen: Khon Kaen University Press. [In Thai]
- Doungkeaw, N. (2022). Development of a local curriculum using local learning resources to promote life and career skills in the 21st century. *Journal of Research and Development*, 17(2), 129–143. [In Thai]
- Kaewmek, N. (2021). The curriculum development on custom and tradition of Thaisongdum learning of Social Studies Religion and Culture for fifth grade in Suphanburi Province. *Srinakharinwirot Academic Journal of Education*, 22(2), 48–63. [In Thai]
- Ketsomboon, P. (2022). The development of Curriculum of local Thai desserts making in occupations learning for Primary 6, Suphanburi Province. *Srinakharinwirot Academic Journal of Education*, 23(1), 123–141. [In Thai]
- Koh Yao Noi Ecotourism Group. (2023). *Koh Yao Noi ecotourism*. Retrieved from <https://www.facebook.com/kohyaoecotourismKohyaoNoi/> [In Thai]
- Ministry of Education. (2017). *Basic education curriculum 2008 (Revised Edition 2017)*. Bangkok: Kurusapa Printing Ladphrao. [In Thai]
- Nimmanut, P. (2022). The development of local curriculum using community-based learning for secondary 1 education. *Journal of Educational Studies*, 16(1), 202–213. [In Thai]
- Patphol, M. (2024). *Curriculum and development: A guide to practice*. Bangkok: Srinakharinwirot University Press. [In Thai]
- Pumsawai, J. (2021). The development of an educational management model with community resources and local wisdom for life skill of student in Bannongchan School. *e-Journal of Education Studies, Burapha University*, 3(3), 1–18. [In Thai]
- Srisa-ard, B. (2019). *Preliminary research*. Bangkok: Suweeriyasan. [In Thai]
- Srisuk, W. (2017). *Development of instruction model by community-based learning to enhance science process skill lesson for Grade 8 at Sompoypitthayacom School students*. (Doctoral dissertation, Curriculum and Instructional, Burapha University). [In Thai]
- Thonhai, C. (2021). Local curriculum development on “Chanthaboon Dreamland” to enhance English communication skills for Prathomsuksa 6 students of Banthaleaw School Chanthaburi Province. *Journal of Education Research*, 16(1), 136–149. [In Thai]
- Wanchana, U. (2022). A curriculum development on the topic entitled, “Steamed Riceberry and Cereal Wrapped in a Lotus Leaf”, Career and Technology Strand Group, for Matthayomsuksa 3 student. *Lawasri Journal*, 3(1), 121–132. [In Thai]